

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
DK-2600 Glostrup

Til: 15@fvst.dk

Kopi til: gusl@fvst.dk, arp@fvst.dk og lill@fvst.dk

Dato: 1. maj 2023

DANMARKS
BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Telefon 57 86 54 70

Telefontider
man-tor: 9.00-14.00

E-mail dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

CVR 60997314

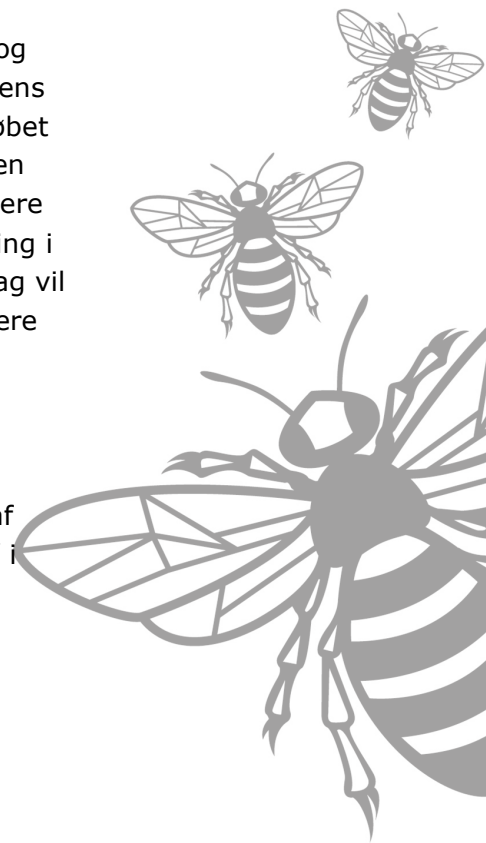
Vedr. Høring over udkast til ændringer i dyrejerejerbekendtgørelsen og dyrlægebekendtgørelsen journalnummer 2022-15-31-00447

Danmarks Biavlerforening skal hermed takke for det tilsendte høringsmateriale, og vi vil med dette brev fremkomme med vores bemærkninger.

Danmarks Biavlerforening finder iagttagelsen af god forvaltningspraksis særdeles mangelfuld i forbindelse med udkastet til bekendtgørelserne, samtidig konstaterer vi gennem dialog med vores kollegaer i øvrige EU-lande, at ingen lande har indført tilsvarende regler på biavlsområdet. Endelig skal oplyses at bifamilier i Danmark alene behandles mod parasitten varroa, hvilket for størstedelen af biavlernes vedkommende udføres efter økologiske principper.

Den nugældende praksis inden for biavl er opbygget over ca. 30 år, og metoderne er således gennemprøvede. En pludselig ændring af biavlens praksis udgør en væsentlig risiko for meget store tab af bifamilier i løbet af meget kort tid. Biavl i Danmark er afgørende for bestøvning af en lang række afgrøder, herunder i særdeleshed den danske frøavl og flere af de fremtidige proteinafgrøder. Dertil skal nævnes biernes bestøvning i naturen, hvilket sikrer føde til den naturlige fauna. De foreslåede tiltag vil få væsentlige konsekvenser for biavl, og reducere antallet af biavlere såvel som antallet af bifamilier, hvorved bestøvningen ikke kan opretholdes.

Vi anbefaler på den baggrund først og fremmest en dialog om en hensigtsmæssig og faglig funderet løsning. Endvidere en udtagning af bifamilier fra kravet om kurset "Anvendelse af lægemidler til husdyr" i

Dyreejerbekendtgørelsen §6, samt en fortsat mulighed for anvendelse af den nuværende og gennemprøvede praksis til bekæmpelse af varroamider i biavl.

På den baggrund anbefaler Danmarks Biavlerforening:

- Eksisterende biavlere pr. 1/7 2023 vurderes allerede at have tilstrækkelig uddannelse og praktisk erfaring, hvorfor disse bør være undtaget for krav om uddannelse.
- Undtagelsen fra at gennemgå kurset bør ikke defineres som antal bistader, men undtagelsen bør i stedet gælde biavlere i det omfang, der er tale om detailpakket (færdigpakket) honning med salg til detailhandel og direkte til forbrugere.
- Obligatorisk kursus bør udgøres af et modul om emnet på biavlernes begynderkursus, afholdt af en instruktør, der er uddannet "kyndig biavler".
- Nuværende praksis for anvendelse af organiske syrer skal fortsat være en mulighed.

Herunder uddybning af ovenstående:

Manglende iagttagelse af god forvaltningspraksis

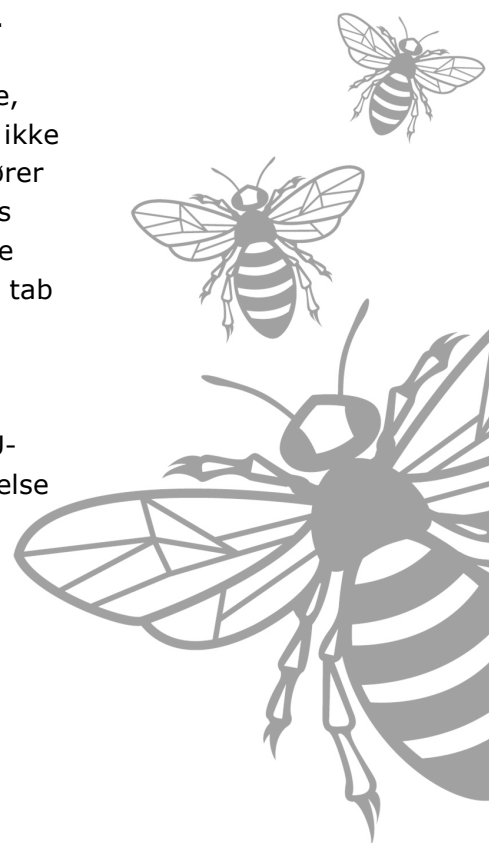
Vi ser med stor undren på den forvaltning, der har været praktiseret i forbindelse med udkastet til bekendtgørelsen. Særligt ser vi ikke tegn på at undersøgelsesprincippet og proportionalitetsprincippet er iagttaget tilstrækkeligt.

På Binævnsrådet den 22. marts blev planerne, som indgår i nærværende høring ikke fremlagt for Binævnet, vi har ligeledes ikke fundet tegn på, at der på anden måde er indhentet faglig rådgivning forud for udkastet.

Med de foreslåede tiltag pålægges 6500 biavlere krav om uddannelse, hvilket udgør en byrde, hvilket på ingen måder står mål med, at der ikke har været udfordringer på området. Forslagene i høringen, der vedrører biavl, vurderes desuden at overstige, hvad der lægges op til i EU's dyresundhedsforordning. Desuden risikerer man med omfattende nye krav at påvirke sundhedstilstanden i biavl, og deraf følgende store tab af bifamilier.

Overimplementering i forhold til øvrige EU-lande

Danmarks Biavlerforening har været i dialog med adskillige andre EU-lande. Ingen af disse lande har indført krav om uddannelse i anvendelse af lægemidler i biavl.

Det skal herunder anføres at det af EU's Dyresundhedsforordning Artikel 11 stk. 3 litra d fremgår, at nødvendig viden kan opnås gennem anden erfaring eller uddannelse, som resulterer i samme.

Det er således vores vurdering, at det modtagne forslag indeholder en overimplementering af EU's forordning.

Behandling af parasitter

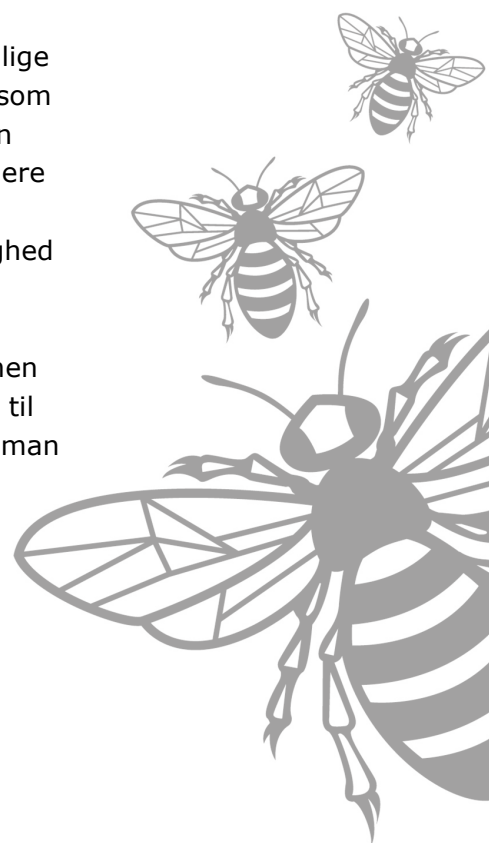
I dansk biavl anvendes udelukkende præparater til bekæmpelse af varroamider. Varroamiden er til gengæld et meget stort problem ikke alene for dansk biavl, men for biavl i hele Europa og mange andre dele af verden.

Det er almindelig kendt at bekæmpelse af varroamider er meget vanskeligt og kræver en stor indsats af biavleren over hele sæsonen og hver sæson. Derfor er der også stor fokus på varroabekæmpelse i de uddannelseskurser og andre formidlingsaktiviteter som udbydes af Danmarks Biavlerforening og som når ud til stort set alle danske biavlere.

Gennem mange år har Danmarks Biavlerforening udviklet og formidlet den såkaldt sikre strategi, som er baseret på driftstekniske tiltag kombineret med anvendelse af organiske syrer på specifikke tidspunkter af året. Her er det vigtigt at understrege, at anvendelsen af organiske syrer først iværksættes efter honninghøst. Det er således kun bierne som udsættes for de organiske syrer, og så vidt vi er oplyst, anvendes bier ikke som fødevarer. I øvrigt vil de bier som udsættes for de organiske syrer, være døde når den kommende sæsons indsamling af nektar går i gang.

De organiske syrer, oxalsyre og myresyre, appliceres på flere forskellige måder, som gør det muligt for biavleren at bruge netop de metoder som fungerer bedst i dennes biavl. Det er vores erfaring, at man IKKE kan klare sig med én type behandling, men bliver nødt til at kombinere flere forskellige midler på forskellige tidspunkter af sæsonen.

De forskellige stoffers effektivitet varierer med temperatur, luftfugtighed og biernes yngelsituation. For eksempel kan man bruge oxalsyre om vinteren, når bierne ikke har yngel, men effektiviteten er lav om sommeren. Her kan man til gengæld bruge myresyre eller thymol, men disse midler fungerer ikke om vinteren, hvor temperaturen er for lav til deres fordampning. Det kan dog også blive for varmt og så risikerer man at slå bierne ihjel.

Selv med de bedste metoder vi har i dag, sker det hvert år at biavlere rundt om i landet lider betydelige tab af bifamilier, som kan tilskrives varroamider. Varroabekæmpelse balancerer på en knivsæg

Situationen i Danmark

I Danmark er der registreret ganske få produkter baseret på de organiske syrer (Oxybee og Bienenwohl, som er sammenlignelige produkter og baseret på oxalsyre, samt Maqsplus, som indeholder myresyre). Oxybee og Bienenwohl har været brugt i Danmark og de kan godt indgå i en bekæmpelsesstrategi, men de kan ikke stå alene. Maqsplus, har aldrig været afprøvet i Danmark, så vi ved slet ikke hvordan det fungerer under danske forhold. Det er derfor en stor bekymring for os hvis behandlingsmulighederne pludselig begrænses så meget og biavlere bliver tvunget til at anvende metoder, som ikke er afprøvet under danske forhold.

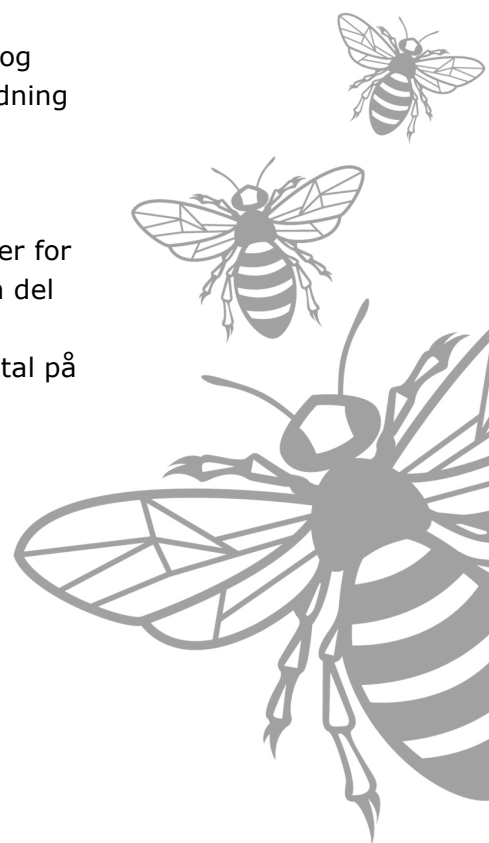
Danmark er qua den sikre strategi lykkedes med at undgå den samme brug af syntetiske pesticider, som er meget brugt i andre lande. I disse lande oplever man også udbredt resistens, hvilket endnu ikke er set for de organiske syrer (trods årtiers brug). Fjerner man muligheden for at biavlere kan bruge den rene form af de organiske syrer, er det en væsentlig bekymring, at vi vil se øget brug af syntetiske pesticider i biavl i Danmark eller at biavlerne vil bruge suboptimale metoder som uden tvivl vil føre til øgede tab af bifamilier.

Oxalsyre og myresyre findes naturligt i honning og vi har aldrig oplevet at man i honninganalyser har fundet rester fra varroabekæmpelse med organiske syrer. Brugen af disse stoffer er altså nærmest at sidestille med fodertilsætning. Organiske syrer er også tilladte indenfor økologisk biavl (bilag II, del II, 1.9.6.3, litra e i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007).

Dyreejerbekendtgørelsen §6

Grænsen på 1 bistade giver faglig set ingen mening, da enhver biavler for at modstå vintertab typisk vil have minimum tre bifamilier. Det er en del af den almindelige driftsmetode at udvide og indskrænke antallet af bifamilier hen over sæsonen. Derfor kan man ikke sætte et specifikt tal på hvor mange bifamilier man har. I den forbindelse skal det samtidig nævnes, at 95% af biavlerne har biavl som hobby.

Honning, der høstes fra bistader betragtes som en uproblematisk

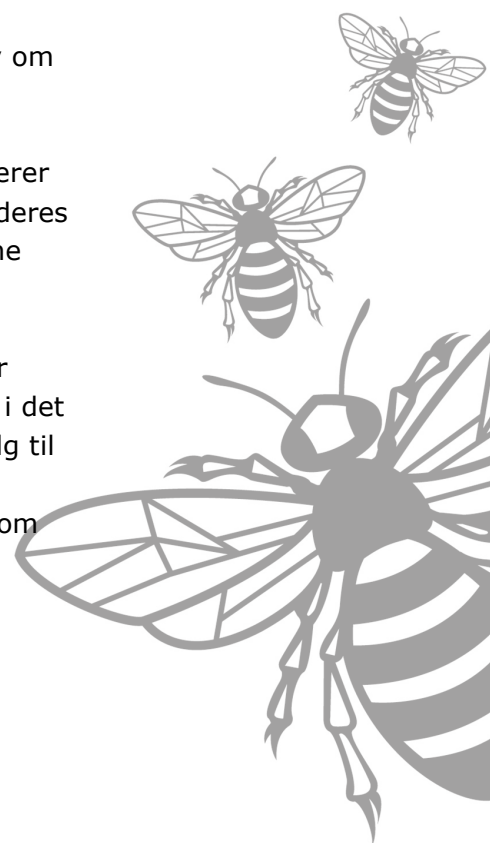
fødevarer, og derfor kræves ingen speciel registrering (andet end den generelle biavlerregistrering i det centrale bigårdsregister). Danmarks Biavlerforening har desuden udarbejdet en branchekode for honningproduktion (senest vurderet af Fødevarestyrelsen i 2022). Branchekoden beskriver god produktionspraksis og egenkontrol i forbindelse med honningproduktion.

I Fødevarestyrelsens retningslinjer for kurser i anvendelse af lægemidler til husdyr og pelsdyr (fra februar 2022) hedder det i afsnittet kursusindhold: *"Den teoretiske del skal være generel, dvs. dækkende for alle arter af produktionsdyr"*. Desuden hedder det: *"Kravet om, at den teoretiske del skal omfatte alle dyrearter, kan ikke fraviges. Formålet med kravet er at spare medarbejder for at skulle gennem et helt nyt kursusforløb, hvis de f.eks. begynder at arbejde med svin i stedet for kvæg."* At Fødevarestyrelsen vil presse biavl ned i en "firkantet" kasse rettet mod landbrugets normale produktionsdyr viser manglende indsigt i biavlens væsen. Honningbien, som biavlerne holder i bistader, er et insekt og et kursus af generel karakter vil have uendelig lille relevans for biavl. Argumentet for, at kurset skal omfatte alle dyrearter er, at det sparer medarbejder for at skulle gennemføre et nyt kursusforløb, er naturligvis prisværdigt, men her må det igen understreges, at 95% af biavlerne har biavl som en hobby. Der er således ikke tale om, at biavlere skifter fra at passe bier til i stedet at passe f.eks. en kvægbesætning.

Hvis styrelsen ikke kan se bort fra kravet om uddannelse til biavlere skal dette i stedet være et kursus specifikt til biavlere, så de kan behandle mod varroa på forsvarlig vis. Kurset skal på lige fod med det biavlerne allerede gennemgår i dag på de såkaldte "begynderkurser" og indeholde en gennemgang af de midler, biavleren må bruge. Desuden en praktisk øvelse med demonstration af, hvordan man anvender produkterne. Kurserne kan afholdes af en kyndig biavler (se Bekendtgørelse af lov om biavl, LBK nr. 13 af 4. januar 2017).

Det anbefales samtidig at biavlere, der allerede pr. 1/7 2023 praktiserer varroabekæmpelse undtages fra uddannelseskravet, da det ikke vurderes praktisk muligt at uddanne de ca. 6500 biavlere inden behandlingerne skal påbegyndes denne sommer.

Såfremt der skal fremgå en undtagelse fra at gennemgå kurset, bør dette ikke defineres som antal bistader, men i stedet gælde biavlere i det omfang, der er tale om detailpakket (færdigpakket) honning med salg til detailhandel og direkte til forbrugere. Dette vil samtidig sikre at de biavlere, der primært driver biavl som hobby er undtaget fra kravet om

uddannelse.

Forslaget medfører stor risiko

Biavlen sikrer bestøvning af især landbrugsafgrøder. Dette gælder blandt andet den omfattende frøavl, men også andre produktioner som frugtavl, hestebønner og lignende. Dertil kommer biernes bestøvning af de planter i naturen, som udgør fødekilder for vilde dyr og fugle.

Vi finder det på den baggrund betænkeligt at ændre væsentligt på praksis inden for biavlen, da de eksisterende metoder og driftsformer er opbygget over mange år. Væsentlige nye krav og ændring af den opbyggede praksis kan medføre betydelige tab af bifamilier på blot et enkelt år, hvilket kan påvirke bestøvningen af især vores afgrøder. Vi opfordrer derfor Fødevarestyrelsen til at have respekt for denne risiko.

Danmarks Biavlerforening stiller sig naturligvis altid til rådighed i tilfælde af spørgsmål, eller hvis der opstår behov for yderligere information om ovenstående.

Med venlig hilsen

Torben Strømgaard Hansen
Formand

